

На основу члана 213. став 3, члана 214. став 2. и члана 215. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09,53/10 и 101/11),
Министар унутрашњих послова доноси

ПРАВИЛНИК о теоријској и практичној обуци кандидата за возаче

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописује се програм и начин спровођења теоријске и практичне обуке кандидата за возаче.

Члан 2.

Привредно друштво, односно огранак привредног друштва или средња стручна школа (у даљем тексту: правно лице) теоријску и практичну обуку изводе у складу са програмом теоријске и практичне обуке, у трајању и на начин прописан овим правилником.

Теоријска и практична обука кандидата за возаче (у даљем тексту: кандидат) изводи се у складу са планом теоријске обуке и планом практичне обуке.

Након завршене теоријске, односно практичне обуке, може се на захтев кандидата спровести допунска обука.

Теоријска и практична обука кандидата може се започети најраније 12 месеци пре него што кандидат за возача испуни старосни услов из члана 180. и члана 182. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Теоријска и практична обука кандидата не може се започети и вршити у време трајања заштитне мере, односно мера безбедности забране управљања моторним возилом, као ни за време док му је возачка дозвола одузета због несавесности.

Теоријска и практична обука кандидата за управљање возилима одређене категорије не може се започети и вршити уколико кандидат не испуњава услове у погледу поседовања одговарајуће возачке дозволе из члана 181. Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

II. ТЕОРИЈСКА ОБУКА

Члан 3.

Теоријска обука кандидата се спроводи фронтално, групно или индивидуално у учионици правног лица које организује теоријску обуку, кроз предавања и вежбе.

Почетак и крај сваког часа теоријске обуке се снима системом за аудио-видео снимање (у даљем тексту: аудио-видео систем) који омогућава снимање свих кандидата и предавача теоријске обуке.

План теоријске обуке кандидата, сачињава правно лице и исти представља детаљну разраду обуке по појединачним часовима теоријске обуке, у зависности од категорије возила за коју се кандидат оспособљава и категорије возила за коју има возачку дозволу.

Правно лице може, поред основног плана обуке, имати и више посебних планова теоријске обуке који се сачињавају у складу са карактеристикама кандидата, односно захтеваним нивоом услуге.

У току теоријске обуке кандидат присуствује свим часовима који су одређени планом теоријске обуке за који је, уговором о условима под којим ће се обавити обука, одређено да ће бити изведена обука кандидата.

По завршетку теоријске обуке, кандидату се издаје потврда о завршеној теоријској обуци која садржи следеће податке: назив и седиште правног лица које издаје потврду, ИД број кандидата, датум издавања потврде, име и презиме кандидата, категорију возила за коју се кандидат обучавао, број часова теоријске обуке, датум почетка и завршетка теоријске обуке, име, презиме и потпис одговорног лица које је потврду издало. Уколико је кандидат теоријску обуку спроводио у више правних лица у овој потврди се наводе и следећи подаци: ИД број кандидата из свих правних лица, број часова и датум почетка и престанка теоријске обуке у тим правним лицима. Садржај и изглед Потврде о завршеној теоријској обуци, формата А4 или А5, дат је у Обрасцу 1, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Потврда о броју часова теоријске обуке које је имао кандидат, у случају престанка оспособљавања у правном лицу, садржи следеће податке: назив и седиште правног лица које издаје потврду, ИД број кандидата, датум издавања потврде, име и презиме кандидата, категорију возила за коју се кандидат обучавао, број часова теоријске обуке, датум почетка и престанка теоријске обуке, кодове обрађеног градива из програма теоријске обуке са бројем одржаних часова, при чему се уписују само кодови градива које је обрађено у целости према плану теоријске обуке правног лица, име, презиме и потпис одговорног лица које је потврду издало. Садржај и изглед Потврде о броју часова теоријске обуке, формата А4 или А5, дат је у Обрасцу 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Потврда о броју часова додатне теоријске обуке, које је имао кандидат у правном лицу у смислу одредаба члана 351. ст. 9–11. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, садржи следеће податке: назив и седиште правног лица које издаје потврду, ИД број кандидата, датум издавања потврде, име и презиме кандидата, категорију возила за коју се кандидат обучавао, број часова додатне теоријске обуке, датум почетка и завршетка додатне теоријске обуке, име, презиме и потпис одговорног лица које је потврду издало. Садржај и изглед Потврде о броју часова додатне теоријске обуке, формата А4 или А5, дат је у Обрасцу 3, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

1. Програм теоријске обуке

Члан 4.

Програм теоријске обуке кандидата за возаче моторних возила подељен је по темама предавања, које су означене кодовима и за које је прописан минимални фонд часова.

Називи тема предавања, њихови кодови и садржај су:

- 1) безбедност саобраћаја – Т1;
 - (1) појам, значај и основне одредбе Закона о безбедности саобраћаја на путевима;
 - (2) основна начела безбедности саобраћаја на путевима;
 - (3) саобраћајне незгоде, њихови узроци и последице;
- 2) возач – Т2;
 - (1) појам, значај и утицај возача на безбедност саобраћаја;
 - (2) особине и поступци возача који утичу на безбедност саобраћаја;
 - (3) социолошки чиниоци који утичу на понашање возача;
 - (4) значај процене саобраћајне ситуације и начин доношења одлука возача;
 - (5) оријентација возача у времену и простору;
 - (6) основни психички процеси (осећаји, опажање, представе, пажња, емоције, мишљење, рефлекс и др.) и психолошки чиниоци који утичу на процене, доношење и спровођење одлука возача у току вожње;

- (7) време реакције, пажња и умор возача (појам, значај, утицај индивидуалних и спољних фактора, утицај спољне средине, мотивација, искуство, будност, фактори који доприносе умору, ефекти умора, мере за отклањање умора и др.);
 - (8) промене код возача које настају услед коришћења алкохола и/или других психоактивних супстанци чија је употреба забрањена пре и за време вожње (утицај на способности и понашање возача, типичне грешке возача под утицајем алкохола и др.);
 - (9) психофизички услови за управљање возилом који морају испуњавати возачи и начин утврђивања испуњености тих услова у саобраћају на путу;
 - (10) време управљања возилом у саобраћају на путу и одмори возача (време управљања, прекид управљања ради одмора, непрекидни одмор, начин употребе тахографа и др.);
- 3) пут – Т3;
- (1) појам, значај пута и врсте путева;
 - (2) карактеристике пута које су од значаја за безбедност саобраћаја (попречни профил пута, коловозни застор, пријањање, број и ширина саобраћајних трака, одводњавање, оштећења коловоза, прегледност пута, хоризонталне и вертикалне кривине, тунели, мостови, надвожњаци, подвожњаци и други путни објекти);
 - (3) утицај временских прилика (снега, снежне вејавице, кише, магле, поледице, града, температуре, ваздушног притиска, влажности ваздуха и др.) на стање пута и безбедно одвијање саобраћаја (видљивост, дужина зауставног пута, режим вожње и др.);
 - (4) пут у ноћним условима вожње (утицај на способност возача, уочљивост других возила, пешака и препрека на путу, утицај на брзину кретања и процену брзине других возила и др.) и опрема пута;
 - (5) техничко регулисање саобраћаја (опште одредбе, пешачка зона, зона успореног саобраћаја, зона „30”, зона школе, заштита животне средине, техничка средства за успоравање саобраћаја и др.);
- 4) возило – Т4;
- (1) појам и значај возила, дефиниције врста возила и идентификациона ознака возила;
 - (2) особине возила које утичу на безбедно одвијање саобраћаја на путевима (конструкција, врста материјала, начин израде и услови експлоатације, техничко одржавање, одобрење типа возила и др.);
 - (3) основни склопови и уређаји возила и њихов утицај на безбедност саобраћаја на путу, значај и утицај техничке исправности возила на безбедно одвијање саобраћаја (уређај за управљање, уређај за заустављање, уређаји за осветљавање и давање светлосних знакова, уређаји који омогућавају нормалну видљивост, уређаји за спајање вучног и прикључног возила, пнеуматици, тахограф и остали уређаји);
 - (4) најчешће и најопасније неисправности возила и могућности њиховог отклањања од стране возача расположивом опремом и средствима, постављање на точкове ланаца за снег;
 - (5) значај и утицај оптерећења и начина оптерећења возила на безбедност саобраћаја;
 - (6) елементи активне безбедности возила (појам и значај, стабилност и управљивост возила, уређај за управљање, уређај за кочење, пнеуматици, уређаји који обезбеђују видљивост, огибљење возила, трансмисија, електрична инсталација и др.);
 - (7) елементи пасивне безбедности возила (појам и значај, каросерија возила, конструкција возила, употребљени материјали, заштита деце у возилу, заштита лица која се превозе мотоциклом, унутрашњост возила, спољни делови возила, склопови и уређаји возила чији је основни циљ обезбеђивање пасивне безбедности, сигурносни појасеви, ваздушни јастуци, наслони за главу и др.);

- (8) елементи каталитичке безбедности возила (појам и значај, бука, вибрације, издувни гасови, грејање, вентилација, климатизација и др.);
 - (9) услови за учешће возила у саобраћају на путу (регистрација возила, саобраћајна дозвола, регистарске таблице, регистрациона налепница, привремена регистрација, таблице за привремено означавање и др.);
 - (10) техничка исправност возила, технички прегледи возила, редовни, ванредни и контролни технички прегледи;
 - (11) основе економичне вожње и утицај саобраћаја на стање животне средине и њено угрожавање (појам и значај, утицај технике вожње, значај техничке исправности возила и мотора у заштити животне средине од загађења буком и издувним гасовима);
 - (12) забрана одлагања и испуштања материја и отпада којим се угрожава животна средина;
- 5) правила саобраћаја – Т5;
- (1) појам и значај правила саобраћаја;
 - (2) опште одредбе о понашању учесника у саобраћају (хијерархија поступања учесника у саобраћају, начин кретања возила и обавеза држања одстојања и растојања, остављање предмета на путу, општа обавеза према пешацима, слепим особама, однос према возилима која врше превоз путника и деце, коришћење телефона и других уређаја за комуникацију, забрана коришћење уређаја за откривање и ометање рада уређаја за мерење брзине, коришћење сигурносних појасева, светлодобојних прслука и др.);
 - (3) употреба показивача правца, укључивање возила у саобраћај и искључивање из саобраћаја, кретање возила по путу (кретање по коловозу пута у зависности од броја саобраћајних трака и њихове намене, кретање по саобраћајним тракама за укључивање и искључивање, кретање по саобраћајним тракама за спора возила и саобраћајним тракама за возила јавног превоза путника, кретање трамвајском баштицом, успоравање возила и др.);
 - (4) скретање (скретање улево или удесно), полукружно окретање, кретање возилом уназад, мимоилажење (општа правила која се тичу мимоилажења између возила, односно возила и пешака), претицање и обилажење (општа правила, начин, забране);
 - (5) брзина (појам брзине, тренутна брзина, средња брзина, прилагођавање брзине условима саобраћаја, стању пута, атмосферским приликама, видљивости, прегледности, густини саобраћаја, ограничење брзине у насељу, односно ван насеља, ограничење брзине према врсти и намени возила, врсти пута, ограничења брзине изражена саобраћајним знаковима);
 - (6) првенство пролаза (првенство пролаза на раскрсници, при укључивању на пут, при сусрету са трамвајем и возом);
 - (7) саобраћај на раскрсници (општа правила, начин кретања кроз раскрсницу);
 - (8) насилничка вожња (појам, понашање возача који представљају насилничку вожњу и опасности која она доноси);
 - (9) звучни или светлосни знаци упозорења (давање знакова и забране давања знакова);
 - (10) заустављање и паркирање (општа правила о заустављању и паркирању, забране заустављања и паркирања, начин обезбеђења возила);
 - (11) вучење возила (опште одредбе, начин вучења возила, број прикључних возила у зависности од врсте возила, забране);
 - (12) употреба светала у саобраћају (употреба кратких, односно дневних, дугих, позиционих, светала за маглу, означавање и осветљавање осталих учесника као што су пешаци, бициклисти и др.);

- (13) саобраћај трамваја и других возила на шинама, саобраћај трактора, радних машина, и мотокултиватора (опште одредбе, прикључци за извођење радова, вуча прикључних возила), саобраћај запрежних возила и учешће животиња у саобраћају;
 - (14) саобраћај бицикала, мопеда, трицикала, четвороцикала и мотоцикала (начин управљања, вожња бицикличком стазом, односно траком, ограничења);
 - (15) кретање пешака (начин кретања по коловозу, тротоару, прелазак преко коловоза, пешачког прелаза, регулисање кретања пешака), обавезе возача према пешацима (услови за безбедно кретање пешака преко коловоза и по коловозу);
 - (16) саобраћај на прелазу пута преко железничке пруге (првенство пролаза, начин преласка);
 - (17) саобраћај на аутопуту и мотопуту (општа правила, забране, начин кретања);
 - (18) возила под пратњом и возила са правом првенства пролаза (појам, значај, обавезе возача и пешака при сусрету са тим возилима, давање знакова);
 - (19) употреба жутог ротационог или трепћућег светла (појам, значај, обавезе возача и пешака при сусрету са тим возилима, давање знакова);
 - (20) мере предострожности приликом напуштања возила;
- 6) остали учесници у саобраћају – Т6;
- (1) појам и карактеристике учесника у саобраћају које утичу на безбедно одвијање саобраћаја;
 - (2) карактеристике понашања у саобраћају деце, старих лица, особа са посебним потребама, пешака, бициклиста, мотоциклиста и других лица;
 - (3) појам, карактеристике и утицај шинских возила на безбедно одвијање саобраћаја;
 - (4) утицај животиња на безбедно одвијање саобраћаја на путу;
- 7) саобраћајна сигнализација – Т7;
- (1) појам, значај, начин обележавања и постављање;
 - (2) саобраћајни знакови, појмови (знакови опасности, изричитих наредби, обавештења, допунске табле);
 - (3) значење саобраћајних знакова, место постављања и престанак важности;
 - (4) ознаке на коловозу и тротоару, појмови и значење;
 - (5) светлосни саобраћајни знакови, појмови и значење, семафори и њихова намена (регулисање кретања возила: по путу, преко раскрснице, на прелазу преко железничке пруге, регулисање кретања на бицикличким тракама, односно стазама и регулисање кретања пешака);
 - (6) светлосне ознаке (подела и начин обележавања);
 - (7) начин обележавања прелаза пута преко железничке пруге;
 - (8) начин обележавања препрека на путу и места на коме се изводе радови на путу;
 - (9) знаци и наредбе које дају овлашћена лица (њихово значење и начин давања);
- 8) превоз терета и лица возилима – Т8;
- (1) опште одредбе, појам, значај и забране;
 - (2) оптерећење возила (осовинско оптерећење, укупна маса, носивост, највећа дозвољена маса, највећа дозвољена укупна маса, смештај и обезбеђење терета);
 - (3) ванредни превоз (појам, услови под којим се обавља, дозвола);
 - (4) превоз лица возилима (појам и значај, оптерећење возила, начин превоза, ограничења);
- 9) возачке дозволе – Т9;
- (1) појам и значај;
 - (2) прописи везани за право на управљање возилом у саобраћају на путу, услови за управљање возилом, старосни услови за добијање возачке дозволе, поступак издавања возачке дозволе, здравствени прегледи, возачке дозволе за категорије моторних возила, одузимање возачке дозволе, извршење мере забране управљања, професионални возачи, возачи трамваја, возачи туристичког воза;

- (3) пробна возачка дозвола (појам, значај и услови за управљање возилом);
 - (4) оспособљавање кандидата за возаче (теоријска обука, практична обука и возачки испит);
- 10) дужности учесника у саобраћају у случају саобраћајне незгоде – Т10;
- (1) поступак у случају саобраћајне незгоде (појам, дужности и обавезе возача и лица које се затекне на месту незгоде);
 - (2) дужност и обавезе полиције, здравствене установе, управљача пута, осигуравајућих друштава;
 - (3) европски извештај о саобраћајној незгоди;
- 11) посебне мере и овлашћења – Т11;
- (1) искључење возача из саобраћаја, задржавање возача, упућивање возача на контролни лекарски преглед, утврђивање присуства алкохола и/или психоактивних супстанци код учесника у саобраћају, заустављање, односно упућивање ради заустављања возила на безбедном месту или укључивања на пут за ту врсту или категорију возила, снимање саобраћаја и учесника у саобраћају коришћењем одговарајућих средстава као и документовање прекршаја и других поступања у саобраћају супротних прописима, привремено одузимање предмета прекршаја, одузимање обрасца стране возачке дозволе када возач има више од једне возачке дозволе, искључење возила из саобраћаја, упућивање на контролни технички преглед возила, уклањање, односно премештање возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила, мерење осовинског оптерећења возила и укупне масе возила;
- 12) теоријско објашњење радњи возилом у саобраћају на путу и поступање возача у саобраћају на путу – Т12;
- (1) извођење радњи возилом у саобраћају на путу: полазак са места, укључивање возила у саобраћај на путу, вожња унапред, вожња уназад, промена правца кретања и заустављање возила, одржавање брзине кретања возила у зависности од саобраћајне ситуације и услова пута и временских услова, скретање, полукружно окретање, обилажење, мимоилажење, претицање, промена саобраћајне траке, заустављање и нагло кочење, коришћење саобраћајне траке за успорење и убрзавање, пропуштање других учесника у саобраћају, уступање права првенства пролаза;
 - (2) поступање возача: при наиласку и проласку кроз раскрсницу на којој је саобраћај регулисан правилом десне стране, саобраћајним знаком, светлосним саобраћајним знаком, знацима и наредбама које даје овлашћено лице, односно наиласку на раскрсницу са кружним током саобраћаја, приликом избора брзине кретања возила у зависности од саобраћајне ситуације, услова пута и временских услова, при наиласку на пешачки прелаз, у односу на пешаке, бициклисте и друге учеснике у саобраћају, приликом преласка преко железничке и трамвајске пруге и вожње кроз тунел, приликом смањене видљивости и у условима падавина и приликом кретања путем на којем се изводе радови;
- 13) последице непоштовања прописа из области безбедности саобраћаја – Т13;
- (1) могуће штетне последице непоштовања прописа;
 - (2) казнене мере за учиниоце повреда одредаба прописа из области безбедности саобраћаја (казнени поени, казна затвора, новчана казна, мере безбедности и заштитне мере).

Вежбе обухватају разматрање конкретних саобраћајних ситуација, решавање испитних питања и ближа објашњавања питања из програма теоријске обуке и означавају се кодом – Т14.

2. Начин спровођења теоријске обуке

Члан 5.

Час теоријске обуке кандидата траје 45 минута, а одмор између часова најмање 10, а највише 30 минута.

У току једног дана кандидат може имати највише 3 појединачна часа теоријске обуке.

Предавач теоријске обуке пре почетка часа мора имати одмор од најмање 10 минута.

Члан 6.

Теоријска обука кандидата траје најмање 30 часова предавања и најмање 10 часова вежби.

Изузетно од става 1. овог члана, теоријска обука кандидата за возача моторних возила категорије F, траје најмање 20 часова предавања и најмање 5 часова вежби.

Изузетно од става 1. овог члана, теоријска обука кандидата за возача моторних возила категорије M, траје најмање 15 часова предавања и најмање 5 часова вежби.

Минимални фонд часова теоријске обуке по темама предавања, за кандидате из ст. 1–3. овог члана, дат је у Табели 1, која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део.

Изузетно од става 1. овог члана, кандидат који има возачку дозволу може имати мањи број часова теоријске обуке и то:

- 1) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима неке од категорија AM, A1, A2 или A, а има возачку дозволу за возача возила неке од категорија B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D или DE, мора имати обуку у трајању од најмање 5 часова предавања и најмање 2 часа вежби;
- 2) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима неке од категорија AM, A1, A2 или A, а има возачку дозволу за возача моторних возила категорије F, мора имати обуку у трајању од најмање 15 часова предавања и најмање 5 часова вежби;
- 3) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима неке од категорија AM, A1, A2 или A, а има возачку дозволу за возача моторних возила категорије M, мора имати обуку у трајању од најмање 20 часова предавања и најмање 5 часова вежби;
- 4) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима категорија B1 или B, а има возачку дозволу за возача моторних возила неке од категорија AM, A1, A2 или A, мора имати обуку у трајању од најмање 5 часова предавања и најмање 2 часа вежби;
- 5) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима категорија B1 или B, а има возачку дозволу за возача моторних возила категорије F, мора имати обуку у трајању од најмање 15 часова предавања и најмање 5 часова вежби;
- 6) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима категорија B1 или B, а има возачку дозволу за возача моторних возила категорије M, мора имати обуку у трајању од најмање 20 часова предавања и најмање 5 часова вежби;
- 7) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима категорија C1 или C, а има возачку дозволу за возача моторних возила категорија B или BE, мора имати обуку у трајању од најмање 5 часова предавања и најмање 2 часа вежби;
- 8) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима категорија D1, а има возачку дозволу за возача моторних возила неких од категорија C1, C1E, C или CE, мора имати обуку у трајању од најмање 5 часова предавања и најмање 2 часа вежби;
- 9) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима категорија D, а има возачку дозволу за возача моторних возила категорија C или CE, мора имати обуку у трајању од најмање 5 часова предавања и најмање 2 часа вежби;

- 10) кандидат који се обучава за управљање моторним возилима категорија F, а има возачку дозволу за возача возила неке од категорија AM, A1, A2, A, B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D или DE, мора имати обуку у трајању од најмање 5 часова предавања и најмање 2 часа вежби.

Изузетно од става 2. овог члана кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије M, а обучава се за возача моторних возила категорије F, мора имати обуку у трајању од најмање 10 часова предавања и 3 часа вежби.

Члан 7.

За кандидате из члана 6. ст. 5. и 6. овог правилника, планом теоријске обуке дефинише се садржај часова обуке по темама из члана 4. овог правилника, у обиму који није мањи од фонда часова прописаног наведеним ставовима.

Члан 8.

Кандидат не мора имати теоријску обуку уколико има возачку дозволу за управљање моторним возилима:

- 1) категорије B1, а обучава се за возача моторних возила категорије B;
- 2) категорије C1, а обучава се за возача моторних возила категорије C;
- 3) категорије D1, а обучава се за возача моторних возила категорије D;
- 4) категорије AM, а обучава се за возача моторних возила неке од категорија A1, A2 или A;
- 5) категорије A1, а обучава се за возача моторних возила категорија A2 или A;
- 6) категорије A2, а обучава се за возача моторних возила категорије A;
- 7) категорије B, а обучава се за возача возила категорије BE;
- 8) категорије C, а обучава се за возача возила категорије CE;
- 9) категорије C1, а обучава се за возача возила категорије C1E;
- 10) категорије D, а обучава се за возача возила категорије DE;
- 11) категорије D1, а обучава се за возача возила категорије D1E.

Члан 9.

Преглед минималног фонда часова теоријске обуке, у зависности од статуса кандидата у погледу поседовања возачке дозволе, дат је у Табели 2, која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 10.

За спровођење теоријске обуке правно лице може образовати групе кандидата чији број не сме бити већи од броја места у учионици.

Теоријска обука кандидата се одржава у терминима са којима је кандидат упознат при склапању уговора о условима под којим ће се обавити обука.

О распореду термина одржавања теоријске обуке, као и о свим променама распореда термина правно лице обавештава Министарство унутрашњих послова (у даљем тексту: надлежни орган), најкасније претходног радног дана од дана почетка примене одређеног распореда или настале промене.

III. ПРАКТИЧНА ОБУКА

Члан 11.

Практична обука кандидата изводи се ради стицања практичних знања и вештина потребних за самостално и безбедно управљање возилом у саобраћају на путу.

Практична обука кандидата се може отпочети тек након што кандидат положи теоријски испит и добије потврду о положеном теоријском испиту.

Практична обука кандидата се спроводи на уређеном полигону за практичну обуку (у даљем тексту: полигон) и на јавном путу у условима слабог, средњег и јаког интензитета саобраћаја.

Почетна практична обука, односно полигонске радње изводе се на полигону. Уколико се на полигону обављају и друге активности практична обука се врши само у терминима који су одређени искључиво за оспособљавање кандидата и који су наведени на допунским таблама саобраћајних знакова којима се забрањује саобраћај за сва возила, осим за возила којима се врши практична обука кандидата, полагање практичног испита и возила органа који врши надзор.

Изузетно од става 4. овог члана, почетна практична обука, односно полигонске радње приликом оспособљавања кандидата за возаче возила категорија BE, C1E, CE, D1E, DE, F и M, може се изводити на другом простору, односно на путу са slabим интензитетом саобраћаја, за које постоје сагласност власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Изузетно од става 4. овог члана, почетна практична обука, односно полигонске радње, приликом оспособљавања кандидата за возаче моторних возила категорије D1, односно D, може се изводити на другом простору, односно простору на аутобуској станици, односно аутобуском стајалишту, за које постоје сагласност власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Практична обука на јавном путу обавља се на путу у насељу и путу ван насеља.

Приликом практичне обуке кандидат користи помагала која су уписана у лекарском уверењу о здравственој способности за возача возила одређене категорије.

По завршетку практичне обуке кандидату се издаје потврда о завршеној практичној обуци, која садржи следеће податке: назив и седиште правног лица које издаје потврду, ИД број кандидата, датум издавања потврде, име и презиме кандидата, категорију возила за коју се кандидат обучавао, број часова практичне обуке, датум почетка и завршетка практичне обуке, име, презиме и потпис одговорног лица које је потврду издало. Уколико је кандидат практичну обуку спроводио у више правних лица у овој потврди се наводе и следећи подаци: ИД број кандидата из свих правних лица, број часова и датум почетка и престанка практичне обуке у тим правним лицима. Садржај и изглед Потврде о завршеној практичној обуци, формата А4 или А5, дат је у Обрасцу 4, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Потврда о броју часова практичне обуке, које је имао кандидат, у случају престанка оспособљавања у правном лицу, садржи следеће податке: назив и седиште правног лица које издаје потврду, ИД број кандидата, датум издавања потврде, име и презиме кандидата, категорију возила за коју се кандидат обучавао, број часова практичне обуке, датум почетка и престанка практичне обуке и кодове радњи практичне обуке са бројем одржаних часова, име, презиме и потпис одговорног лица које је потврду издало. Садржај и изглед Потврде о броју часова практичне обуке, формата А4 или А5, дат је у Обрасцу 5, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Потврда о броју часова додатне практичне обуке, које је имао кандидат у правном лицу у смислу одредаба члана 351. ст. 9–11. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, садржи следеће податке: назив и седиште правног лица које издаје потврду, ИД број кандидата, датум издавања потврде, име и презиме кандидата, категорију возила за коју се кандидат обучавао, број часова додатне практичне обуке, датум почетка и завршетка додатне практичне обуке, име, презиме и потпис одговорног лица које је потврду издало. Садржај и

изглед Потврде о броју часова додатне практичне обуке, формата А4 или А5, дат је у Обрасцу 6, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 12.

Практична обука кандидата изводи се на возилима одговарајуће категорије која испуњавају услове из правилника којим се уређују услови које мора да испуњава привредно друштво, односно огранак привредног друштва или средња стручна школа, који врше оспособљавање кандидата за возаче.

Практична обука кандидата – особе са инвалидитетом, може се обављати на возилу произведеном или преправљеном у складу са његовим потребама које не мора бити регистровано на правно лице, односно није обезбеђено по основу лизинга.

1. Програм практичне обуке

Члан 13.

Програм практичне обуке кандидата за возача свих категорија обухвата, сходно категорији возила за коју се оспособљава, најмање:

- 1) проверу и припрему возила за безбедно учествовање у саобраћају на путу, замена точка, постављање ланаца за снег, снабдевање возила погонским горивом;
- 2) употребу команди и уређаја возила у мировању и у покрету (руковање возилом);
- 3) извођења прописаних полигонских радњи возилом;
- 4) извођење радњи возилом у саобраћају на путу: полазак са места, укључивање возила у саобраћај на путу, вожња унапред, вожња уназад, промена правца кретања и заустављање возила, одржавање брзине кретања возила у зависности од саобраћајне ситуације и услова пута и временских услова, скретање, полукружно окретање, обилажење, мимоилажење, претицање, промена саобраћајне траке, полукружно окретање, заустављање и нагло кочење, коришћење саобраћајне траке за успорење и убрзавање, пропуштање других учесника у саобраћају, уступање права првенства пролаза;
- 5) поступање возача:
 - (1) при наиласку и проласку кроз раскрсницу на којој је саобраћај регулисан правилом десне стране, саобраћајним знаком, светлосним саобраћајним знаком, знацима и наредбама које даје овлашћено лице, односно наиласку на раскрсницу са кружним током саобраћаја (уколико постоје могућности);
 - (2) приликом избора брзине кретања возила у зависности од саобраћајне ситуације, услова пута и временских услова;
 - (3) при наиласку на пешачки прелаз, у односу на пешаке, бициклисте и друге учеснике у саобраћају;
 - (4) приликом преласка преко железничке и трамвајске пруге и вожње кроз тунел;
 - (5) приликом смањене видљивости и у условима падавина и приликом кретања путем на којем се изводе радови;
- 6) поступање у складу са саобраћајном сигнализацијом;
- 7) развијања односа поверења и поштовања према другим учесницима у саобраћају, стицања навике помагања другим учесницима у саобраћају и предузимања мера да не дође до саобраћајне незгоде;
- 8) управљање возилом у различитим нетипичним саобраћајним ситуацијама у реалним условима;
- 9) напуштање возила и обезбеђивање заустављеног или паркираног возила.

Радње возилом и поступање возача у саобраћају, из става 1. тач. 4. и 5. овог члана изводе се на путу:

- 1) у насељу, и то у условима слабог, средњег и јаког интензитета саобраћаја;
- 2) ван насеља, и то у условима слабог, средњег и јаког интензитета саобраћаја;
- 3) у насељу и ван насеља, у ноћним условима;
- 4) на мото и ауто путу (уколико постоје могућности).

Члан 14.

Програм практичне обуке кандидата за возача моторних возила категорије АМ, А1, А2 и А обухвата и:

- 1) коришћење заштитне kacиге и остале заштитне опреме;
- 2) заузимања положаја на возилу, заустављање возила, силазак са возила, остављање возила;
- 3) одржавања равнотеже и стабилности возила при вожњи у правцу, у кривини, при кочењу и убрзавању.

Члан 15.

Програм практичне обуке кандидата за возача моторних возила категорије С, С1, D и D1 обухвата и:

- 1) руковање тахографом;
- 2) управљање возилом до граница активирања уређаја за ограничавање брзине, за кандидате за возаче моторних возила категорија С и D;
- 3) обезбеђивање товарног простора, за кандидата за возача моторних возила категорија С1 и С;
- 4) коришћење врата за улазак и излазак путника, за кандидата за возача моторних возила категорија D1 и D.

Члан 16.

Програм практичне обуке кандидата за возача возила категорије BE, CE, C1E, DE, D1E и F обухвата и:

- 1) спајање и раздвајања вучног и прикључног возила;
- 2) обезбеђивање товарног простора.

Члан 17.

План практичне обуке кандидата, сачињава правно лице у складу са програмом практичне обуке и исти, у зависности од категорије возила за коју се кандидат оспособљава и категорије возила за коју има возачку дозволу, садржи најмање:

- 1) основни списак улица по насељеним местима у којима ће се обављати практична обука, са рангом интензитета саобраћаја (слаб, средњи и јаки);
- 2) основни списак јавних путева ван насеља, односно њихових деоница, на којима ће се обављати практична обука, са рангом интензитета саобраћаја (слаб, средњи и јаки);
- 3) број часова предвиђен за извођење почетне практичне обуке, прописан у члану 45. овог правилника, као и њихов садржај;
- 4) број часова предвиђен за извођење прописаних полигонских радњи возилом, као и њихов садржај;
- 5) број часова предвиђен за извођење практичне обуке у саобраћају на путу у условима слабог, средњег и јаког интензитета саобраћаја, прописан у чл. 46. и 47. овог правилника;

- 6) оквирно просторно и временско одређење обављања радњи возилом и поступања возача, на јавном путу у насељу и на јавном путу ван насеља, као и садржај часова из тачке 5. овог става;
- 7) број часова практичне обуке чији садржај одређује инструктор војње у зависности од нивоа постигнуте обучености и индивидуалних особина сваког појединог кандидата.

Правно лице може, поред основног плана обуке, имати и више посебних планова практичне обуке који се сачињавају у складу са карактеристикама кандидата, односно захтеваним нивоом услуге.

У току практичне обуке кандидат присуствује свим часовима који су одређени планом практичне обуке за који је, уговором о условима под којим ће се обавити обука, одређено да ће бити изведена обука кандидата.

Ранг интензитета саобраћаја (слаб, средњи и јаки) у улицама у насељеним местима и на јавним путевима ван насеља одређује надлежни орган у сарадњи са органом надлежним за техничко регулисање саобраћаја и управљачем пута.

2. Начин спровођења практичне обуке

Члан 18.

Почетна практична обука се спроводи са циљем да кандидат овлада основама руковања возилом.

Са практичном обуком на јавном путу може се почети тек када инструктор војње процени да је кандидат, кроз почетну практичну обуку, стекао ниво знања и вештина које омогућавају безбедно обављање обуке на јавном путу.

Члан 19.

Практична обука на полигону за кандидате за возаче моторних возила категорија АМ, А1, А2 и А, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) војња по правцу и заустављање;
- 2) „слалом” војња;
- 3) војња путањом у облику броја „8”;
- 4) кочење и заустављање.

Изузетно од става 1. овог члана, практична обука на полигону кандидата за возача моторних возила категорије АМ, А1, А2 и А, до истека рока од једне године од дана ступања на снагу овог правилника, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) војња по правцу и заустављање;
- 2) војња путањом у облику броја „8”.

Члан 20.

Практична обука на полигону за кандидате за возаче моторних возила категорија В и В1, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) војња напред са променом степена преноса и уназад са променом саобраћајне траке;
- 2) паркирање возила подужно, војњом уназад;
- 3) паркирање возила под правим углом, војњом уназад;
- 4) полукружно окретање возила са највише три потпуна маневра на простору ширине две саобраћајне траке;
- 5) заустављање и полазак возилом на путу са успоном;

б) кочење и заустављање.

Изузетно од става 1. овог члана, практична обука на полигону кандидата за возача моторних возила категорије В, до истека рока од једне године од дана ступања на снагу овог правилника, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) вожња напред са променом степена преноса и вожња уназад;
- 2) паркирање возила подужно, вожњом уназад;
- 3) паркирање возила под правим углом, вожњом уназад;
- 4) полукружно окретање возилом са највише три потпуна маневра на простору ширине две саобраћајне траке;
- 5) заустављање и полазак возилом на путу са успоном.

Уколико полигон не испуњава услове за увежбавање полигонске радње из става 2. тачка 5) овог члана, за њено увежбавање може се користити други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја који омогућава извођење ове радње. Други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја, користи се након прибављене сагласности власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Члан 21.

Практична обука на полигону или другом простору, односно путу са slabим интензитетом саобраћаја, који испуњава прописане услове за кандидате за возаче возила категорија ВЕ, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) одвајање и спајање вучног и прикључног возила;
- 2) вожња напред и уназад у истој саобраћајној траци;
- 3) вожња уназад са скретањем улево, односно удесно, под правим углом.

Други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја из става 1. овог члана користе се након прибављене сагласности власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Члан 22.

Практична обука на полигону за кандидате за возаче моторних возила категорија С и С1, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) вожња напред и уназад са променом саобраћајне траке;
- 2) паркирање возила под правим углом, вожњом уназад, због утовара-истовара.

Изузетно од става 1. овог члана, практична обука на полигону кандидата за возача моторних возила категорије С1 и С, до истека рока од једне године од дана ступања на снагу овог правилника, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) вожња напред и уназад без промене саобраћајне траке;
- 2) паркирање возила ходом уназад под правим углом.

Уколико полигон не испуњава услове за увежбавање полигонске радње из става 2. тачка 2) овог члана, за увежбавање ове радње може се користити други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја који омогућава извођење ове радње. Други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја користи се након прибављене сагласности власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Члан 23.

Практична обука на полигону или другом простору, односно путу са slabим интензитетом саобраћаја, који испуњава прописане услове, за кандидате за возаче возила категорија С1Е и СЕ, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) одвајање и спајање вучног и прикључног возила;
- 2) вожња напред и уназад у истој саобраћајној траци;
- 3) вожња уназад са скретањем улево, односно удесно, под правим углом.

Други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја из става 1. овог члана користе се након прибављене сагласности власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Члан 24.

Практична обука на полигону или на простору на аутобуској станици, односно аутобуском стајалишту, односно другом простору који испуњава прописане услове, за кандидате за возаче моторних возила категорија D1 и D, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) заустављање возила на перону, ради изласка и уласка путника и полазак са перона;
- 2) заустављање возила на аутобуском стајалишту, ради изласка и уласка путника и полазак са аутобуског стајалишта.

Простор на аутобуској станици, односно аутобуском стајалишту и други простор из става 1. овог члана користе се након прибављене сагласности власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Изузетно од става 1. овог члана, практична обука на полигону кандидата за возача моторних возила категорије D1 и D, до истека рока од једне године од дана ступања на снагу овог правилника, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) вожња напред и уназад без промене саобраћајне траке;
- 2) паркирање возила ходом унапред под косим углом.

Уколико полигон не испуњава услове за увежбавање полигонске радње из става 3. тачка 2) овог члана, за увежбавање ове радње може се користити други простор који омогућава извођење ове радње. Други простор се може користити након прибављене сагласности власника, односно корисника простора.

Члан 25.

Практична обука на полигону или другом простору, односно путу са slabим интензитетом саобраћаја, који испуњава прописане услове, за кандидате за возаче возила категорија D1E и DE, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) одвајање и спајање вучног и прикључног возила;
- 2) вожња напред и уназад у истој саобраћајној траци;
- 3) вожња уназад са скретањем улево, односно удесно, под правим углом.

Други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја из става 1. овог члана користе се након прибављене сагласности власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Члан 26.

Практична обука на полигону или другом простору, односно путу са slabим интензитетом саобраћаја, за кандидате за возаче возила категорије F, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) одвајање и спајање вучног и прикључног возила;
- 2) вожња напред и уназад у истој саобраћајној траци;
- 3) вожња уназад са скретањем улево, односно удесно под правим углом.

Други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја из става 1. овог члана користе се након прибављене сагласности власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Члан 27.

Практична обука на полигону или другом простору, односно путу са slabим интензитетом саобраћаја, за кандидате за возаче моторних возила категорије М, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) вожња напред и уназад у истој саобраћајној траци;
- 2) кочење и заустављање.

Други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја из става 1. овог члана користе се након прибављене сагласности власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Члан 28.

Изузетно од става 1. чл. 21, 23, 25. и 26. овог правилника, практична обука на полигону кандидата за возача возила категорија ВЕ, С1Е, СЕ, D1Е и DE и F, до истека рока од три године од дана ступања на снагу овог правилника, обухвата најмање увежбавање следећих полигонских радњи:

- 1) одвајање и спајање вучног и прикључног возила;
- 2) вожња напред и уназад у истој саобраћајној траци.

Уместо на полигону, за увежбавање полигонских радњи из става 1. овог члана приликом практичне обуке, може се користити други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја који омогућава извођење радњи из става 1. овог члана. Други простор, односно пут са slabим интензитетом саобраћаја користи се након прибављене сагласности власника, односно корисника простора, односно управљача пута.

Члан 29.

Приликом практичне обуке кандидата, која се спроводи на полигону, инструктор вожње може вршити надзор над кандидатом тако да се не налази у возилу, већ у непосредној близини возила тако да остварује визуелни контакт са кандидатом.

Инструктор вожње приликом обуке из става 1. овог члана, на полигону не може вршити истовремено надзор над више кандидата.

Изузетно од става 1. овог члана, приликом обуке кандидата за возача моторних возила категорије В, при извођењу полигонске радње кочење и заустављање, инструктор вожње се увек налази у возилу, на месту са дуплим ножним командама.

Члан 30.

Практична обука кандидата обавља се на часовима који трају 45 минута или на два спојена часа у укупном трајању од 90 минута.

Сат практичне обуке инструктора вожње обухвата час практичне обуке кандидата у трајању од 45 минута, евалуацију изведене обуке, време потребно за вођење прописаних евиденција и утврђивање испуњености услова за обављање практичне обуке, у трајању од 5 минута и одмор у трајању од 10 минута. Уколико инструктор вожње практичну обуку кандидата обавља на два спојена часа, у том случају време потребно за вођење прописаних евиденција, утврђивање испуњености услова за обављање практичне обуке, анализу и оцену изведене обуке је 10 минута, а одмор након тих часова је 20 минута.

Уколико је инструктор вожње и предавач теоријске обуке, односно испитивач, време које проведе на теоријској обуци, односно на практичном испиту, односно теоријском испиту, сматра се временом практичне обуке инструктора вожње у истом трајању.

У току једног дана кандидат може имати највише 2 часа практичне обуке у управљању возилом.

Члан 31.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије АМ траје најмање 7 часова.

Члан 32.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије А1 траје најмање 20 часова.

Изузетно од става 1. овог члана практична обука кандидата за возача моторних возила категорије А1, који већ има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије АМ, мора трајати најмање 7 часова.

Члан 33.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије А2 траје најмање 30 часова.

Изузетно од става 1. овог члана практична обука кандидата за возача моторних возила категорије А2, који већ има возачку дозволу може трајати краће и то:

- 1) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије АМ, мора имати обуку најмање 14 часова;
- 2) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије А1, мора имати обуку најмање 7 часова.

Члан 34.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије А траје најмање 40 часова.

Изузетно од става 1. овог члана практична обука кандидата за возача моторних возила категорије А, који већ има возачку дозволу може трајати краће и то:

- 1) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије АМ, мора имати обуку најмање 21 час;
- 2) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије А1, мора имати обуку најмање 14 часова;
- 3) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије А2, мора имати обуку најмање 7 часова.

Члан 35.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије В1 траје најмање 20 часова.

Изузетно од става 1. овог члана практична обука кандидата за возача моторних возила категорије В1, који већ има возачку дозволу може трајати краће и то:

- 1) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорија АМ или А1, мора имати обуку најмање 15 часова;

- 2) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорија А2 или А, мора имати обуку најмање 10 часова;
- 3) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије F, мора имати обуку најмање 10 часова;
- 4) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије M, мора имати обуку најмање 15 часова.

Члан 36.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије В траје најмање 40 часова.

Изузетно од става 1. овог члана, практична обука кандидата за возача моторних возила категорије В, који већ има возачку дозволу може трајати краће и то:

- 1) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије АМ или А1, мора имати обуку најмање 35 часова;
- 2) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије А2 или А, мора имати обуку најмање 30 часова;
- 3) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије В1 или F, мора имати обуку најмање 20 часова.

Члан 37.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије С1 траје најмање 10 часова.

Члан 38.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије С траје најмање 15 часова.

Изузетно од става 1. овог члана, практична обука кандидата за возача моторних возила категорије С, који већ има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије С1, односно С1Е, мора трајати најмање 7 часова.

Члан 39.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије D1 који имају возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије С1, односно С1Е, траје најмање 10 часова.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије D1 који имају возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије С, односно СЕ, траје најмање 7 часова.

Члан 40.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије D траје најмање 10 часова.

Изузетно од става 1. овог члана, практична обука кандидата за возача моторних возила категорије D, који већ има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије С и D1, односно С и D1Е, мора трајати најмање 7 часова.

Члан 41.

Практична обука за кандидата за возача возила категорије ВЕ, С1Е, СЕ, D1Е или DE, траје најмање 7 часова.

Члан 42.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије F траје најмање 20 часова.

Изузетно од става 1. овог члана практична обука кандидата за возача моторних возила категорије F, који већ има возачку дозволу може трајати краће и то:

- 1) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима неке од категорија AM, A1, A2 или A, мора имати обуку најмање 10 часова;
- 2) кандидат који има возачку дозволу за управљање возилима неке од категорија B1, B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D или DE, мора имати обуку најмање 7 часова;
- 3) кандидат који има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије M, мора имати обуку најмање 15 часова.

Члан 43.

Практична обука кандидата за возача моторних возила категорије M траје најмање 3 часа.

Члан 44.

Преглед минималног фонда часова практичне обуке у зависности од статуса кандидата, у погледу поседовања возачке дозволе, дат је у Табели број 2, која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 45.

Почетна практична обука кандидата траје најмање 2 часа, осим за кандидате који се обучавају за возаче возила категорије BE, C1E, CE, D1, D, D1E, DE, F и M, за које траје најмање 1 час.

Практична обука кандидата у извођењу радњи на јавном путу не може се започети пре него што се обави прописан број часова из става 1. овог члана.

Почетна практична обука кандидата одржава се само у дневним условима.

Члан 46.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу у условима слабог интензитета саобраћаја траје најмање 4 часа, а уколико је укупан прописани најмањи број часова за поједину категорију возила 20 часова и мањи, ова обука мора трајати најмање 2 часа.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу у условима средњег интензитета саобраћаја не може се започети пре него што се обави прописан број часова из става 1. овог члана.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу у условима средњег интензитета саобраћаја траје најмање 4 часа, а уколико је укупан прописани најмањи број часова за поједину категорију возила 20 часова и мањи, ова обука мора трајати најмање 1 час.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу у условима јаког интензитета саобраћаја не може се започети пре него што се обави прописан број часова из става 3. овог члана.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу у условима јаког интензитета саобраћаја траје најмање 4 часа, а уколико је укупан прописани

најмањи број часова за поједину категорију возила 20 часова и мањи, ова обука мора трајати најмање 1 час.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу за кандидате за возаче категорије М траје најмање 2 часа.

Члан 47.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу, у ноћним условима, мора се обавити у трајању од најмање 2 часа, а уколико је укупан прописани најмањи број часова за поједину категорију возила 10 часова и мањи, ова обука мора трајати најмање 1 час. Изузетно, практична обука кандидата за возача моторних возила категорије М не мора се изводити у ноћним условима.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу у ноћним условима, изводи се на јавном путу у условима слабог или средњег или јаког интензитета саобраћаја, у оквиру прописаног фонда часова за ове услове.

Сматра се да је практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у ноћним условима извршена ако је час практичне обуке изведен у оквиру временског периода који је као временски период за ноћну вожњу одређен у Табели 3, која је одштампана уз овај правилник и чини његов саставни део.

Приликом извођења практичне обуке у ноћним условима на возилима В категорије која имају светлећу таблу иста мора светлети.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу, ван насеља, мора се обавити у трајању од најмање 2 часа, а уколико је укупан прописани најмањи број часова за поједину категорију возила 10 часова и мањи, ова обука мора трајати најмање 1 час. Изузетно, практична обука кандидата за возача моторних возила категорије М се не мора изводити ван насеља.

Практична обука кандидата у извођењу радњи возилом у саобраћају на јавном путу ван насеља се изводи у условима слабог или средњег или јаког интензитета саобраћаја, у оквиру прописаног фонда часова за ове услове.

Члан 48.

На часовима из члана 17. став 1. тачка 7) овог правилника, чији садржај одређује инструктор вожње, кандидат изводи полигонске радње, односно радње и поступања у саобраћају на јавном путу, односно њихове комбинације у различитим условима (јавни пут са slabим, средњим и jakim интензитетом саобраћаја), периодима дана (дању и ноћу) и месту одвијања саобраћаја (полигон и јавни пут, у насељу или ван насеља), са оптерећеним, односно неоптерећеним возилом.

Практична обука изведена у ноћним условима у оквиру часова из става 1. овог члана, који садрже полигонске радње, не улази у прописани фонд часова за практичну обуку у ноћним условима.

Члан 49.

Теретно, односно прикључно возило приликом практичне обуке кандидата за возаче возила категорија ВЕ, С1, С1Е, С, СЕ, D1Е, DE и F мора бити оптерећено најмање 3 часа, на начин прописан правилником којим се уређује организовање, спровођење и начин полагања возачког испита, вођење евиденција о возачком испиту, рокови њиховог чувања и услови које мора да испуни возило на којем се обавља возачки испит.

Одредба става 1. овог члана, примењиваће се по истеку једне године од дана ступања на снагу овог правилника.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

Правно лице, за које постоји решење којим се утврђује да су испуњени прописани услови за делатност оспособљавања кандидата за возаче, сачиниће план теоријске обуке и план практичне обуке у складу са одредбама овог правилника.

Правно лице, за које постоји решење којим се утврђује да су испуњени прописани услови за делатност оспособљавања кандидата за возаче, након ступања на снагу овог правилника, почеће са теоријском и практичном обуком кандидата који до дана ступања на снагу овог правилника нису започели обуку, када сачини план теоријске и практичне обуке.

Кандидат који је започео, а није завршио обуку за управљање возилима одређене категорије, пре ступања на снагу овог правилника, обуку може завршити у року од три месеца на начин и у трајању прописаном Правилником о наставном плану и програму центара за обуку возача и евиденцијама које ти центри воде („Службени гласник СРС”, број 2/83).

Правно лице ће започети додатну теоријску и практичну обуку кандидата који су, до дана ступања на снагу овог правилника, започели, а нису завршили обуку, односно који су завршили обуку а нису положили теоријски испит, односно који су положили теоријски испит а нису положили практични испит, када утврди садржај додатних часова теоријске и практичне обуке, који мора обухватити промене у прописима о безбедности саобраћаја и њихов утицај на безбедно управљање возилом у саобраћају на путу.

Изузетно од члана 2. став 6. овог правилника, кандидати који не испуњавају услове у погледу поседовања возачке дозволе из члана 181. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, а који су до дана ступања на снагу правилника којим се уређује издавање возачких дозвола уписани у регистар кандидата за возаче и који су започели обуку пре ступања на снагу овог правилника, могу завршити обуку у року од три месеца од дана ступања на снагу овог правилника, у складу са прописима по којима је започето оспособљављање.

Члан 51.

Правно лице, за које постоји решење којим се утврђује да су испуњени прописани услови за делатност оспособљавања кандидата за возаче, а није добило дозволу за оспособљавање кандидата за возаче, може да спроводи теоријску обуку у учионици за коју је тим решењем утврђено да испуњава прописане услове, до истека једне године од дана ступања на снагу овог правилника.

Више правних лица из става 1. овог члана могу теоријску обуку спроводити у истој учионици за коју је решењем утврђено да испуњава прописане услове, до истека једне године од дана ступања на снагу овог правилника.

У случају из става 2. овог члана, у једном термину у истој учионици теоријску обуку могу спроводити више правних лица, под условом да је предавач теоријске обуке у радном односу у сваком од тих правних лица.

Члан 52.

Теоријску обуку кандидата у правном лицу, за које постоји решење којим се утврђује да су испуњени прописани услови за делатност оспособљавања кандидата за возаче, а није добило дозволу за оспособљавање кандидата за возаче, могу да изводе, до истека једне године од дана ступања на снагу овог правилника, инструктори вожње (возачи – инструктори), односно лица која имају најмање вишу стручну спрему и положен возачки испит.

Теоријску обуку кандидата у правном лицу, које је добило дозволу за оспособљавање кандидата за возаче, могу да изводе, најдуже до истека једне године од успостављања услова за функционисање и обављање послова Агенције за безбедност саобраћаја, лица која испуњавају прописане услове за предавача теоријске обуке, осим услова у погледу поседовања дозволе (лиценце) за предавача теоријске обуке и полагања стручног испита.

Члан 53.

Практичну обуку кандидата у правном лицу, за које постоји решење којим се утврђује да су испуњени прописани услови за делатност оспособљавања кандидата за возаче, а није добило дозволу за оспособљавање кандидата за возаче, могу да изводе, до истека једне године од дана ступања на снагу овог правилника, возачи – инструктори (инструктори вожње) одговарајуће категорије.

Практичну обуку кандидата у правном лицу, које је добило дозволу за оспособљавање кандидата за возаче, могу да изводе, најдуже до истека једне године од успостављања услова за функционисање и обављање послова Агенције за безбедност саобраћаја, лица која испуњавају прописане услове за инструктора вожње, осим услова у погледу поседовања дозволе (лиценце) за инструктора вожње.

Најдуже до истека једне године од успостављања услова за функционисање и обављање послова Агенције за безбедност саобраћаја, практичну обуку кандидата за возача возила:

- 1) категорије АМ, може да обавља возач инструктор који има дозволу за возача инструктора категорије А;
- 2) категорије В1, може да обавља возач инструктор који има дозволу за возача инструктора категорије В;
- 3) категорије С1, може да обавља возач инструктор који има дозволу за возача инструктора категорије С;
- 4) категорије D1, може да обавља возач инструктор који има дозволу за возача инструктора категорије D;
- 5) категорија ВЕ, С1Е, СЕ, D1Е и DE, може да обавља возач инструктор који има дозволу за возача инструктора категорије Е и дозволу за возача инструктора за ону категорију којој припада вучно возило;
- 6) категорија F и M, може да обавља возач инструктор који има дозволу за возача инструктора било које категорије.

Члан 54.

Изузетно од члана 12. овог правилника, до истека једне године од дана ступања на снагу овог правилника, практична обука кандидата се може изводити на возилима категорија А, В, С, D, ВЕ, СЕ и DE, која испуњавају услове из прописа који су се примењивали до дана ступања на снагу овог правилника.

Теоријска обука и практична обука на возилима која испуњавају услове из прописа који су се примењивали до дана ступања на снагу овог правилника, до истека једне године од дана ступања на снагу овог правилника, може се вршити и за кандидате за возаче возила категорија АМ, А1, А2, С1, С1Е, D1 и D1Е, који не испуњавају старосни услов за возача возила категорија А, С, D, СЕ и DE.

Члан 55.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о наставном плану и програму центара за обуку возача и евиденцијама које ти центри воде („Службени

гласник СРС”, број 2/83 и „Службени гласник РС”, број 14/97 – УС), осим у делу одредаба којима су уређени трајање и начин вршења обуке кандидата – које престају да важе истеком три месеца од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 56.

Овај правилник ступа на снагу истеком пет месеци од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

01 број 5397/12

У Београду, 14. маја 2012. године

Министар,

Ивица Дачић, с.р.

Назив правног лица	
Седиште правног лица	

ПОТВРДА

о завршеној теоријској обуци

Име и презиме кандидата			
ИД број кандидата			
Категорија возила за коју се кандидат обучавао			
Број часова теоријске обуке			
Датум почетка и завршетка теоријске обуке		од:	до:
Теоријска обука у другим правним лицима			
ИД број кандидата	Број часова	Почетак теоријске обуке	Престанак теоријске обуке

Датум издавања потврде:

МП

Потврду издао:

(име и презиме и потпис одговорног лица у правном лицу)

Назив правног лица	
Седиште правног лица	

П О Т В Р Д А

о броју часова теоријске обуке

Име и презиме кандидата		
ИД број кандидата		
Категорија возила за коју се кандидат обучавао		
Број часова теоријске обуке		
Датум почетка и престанка теоријске обуке	од:	до:
Кодови обрађеног градива из програма теоријске обуке са бројем одржаних часова	Кодови*	Број часова

* Уписују се само кодови градива које је обрађено у целости према плану теоријске обуке правног лица

Датум издавања потврде:

МП

Потврду издао:

(име и презиме и потпис одговорног лица у правном лицу)

Назив правног лица	
Седиште правног лица	

П О Т В Р Д А

о броју часова додатне теоријске обуке

Име и презиме кандидата		
ИД број кандидата		
Категорија возила за коју се кандидат обучавао		
Број часова додатне теоријске обуке		
Датум почетка и завршетка додатне теоријске обуке	од:	до:

Датум издавања потврде:

МП

Потврду издао:

(име и презиме и потпис одговорног лица у правном лицу)

Назив правног лица	
Седиште правног лица	

П О Т В Р Д А

о завршеној практичној обуци

Име и презиме кандидата			
ИД број кандидата			
Категорија возила за коју се кандидат обучавао			
Број часова практичне обуке			
Датум почетка и завршетка практичне обуке	од:	до:	
Практична обука у другим правним лицима			
ИД број кандидата	Број часова	Почетак практичне обуке	Престанак практичне обуке

Датум издавања потврде:

МП

Потврду издао:

(име и презиме и потпис одговорног лица у правном лицу)

Назив правног лица	
Седиште правног лица	

ПОТВРДА
о броју часова практичне обуке

Име и презиме кандидата		
ИД број кандидата		
Категорија возила за коју се кандидат обучавао		
Број часова практичне обуке		
Датум почетка и престанка практичне обуке	од:	до:
Кодови радњи практичне обуке са бројем одржаних часова	Кодови	Број часова

Датум издавања потврде:

МП

Потврду издао:

(име и презиме и потпис одговорног лица у правном лицу)

Назив правног лица	
Седиште правног лица	

П О Т В Р Д А

о броју часова додатне практичне обуке

Име и презиме кандидата		
ИД број кандидата		
Категорија возила за коју се кандидат обучавао		
Број часова додатне практичне обуке		
Датум почетка и завршетка додатне практичне обуке	од:	до:

Датум издавања потврде:

МП

Потврду издао:

(име и презиме и потпис одговорног лица у правном лицу)

Табела 1.

Преглед минималног фонда часова теоријске обуке по темама предавања за кандидате из члана 6. ст. 1–3. овог правилника

НАЗИВ ТЕМЕ	Код теме	Фонд часова за кандидате из:		
		става 1. члана 6.	става 2. члана 6.	става 3. члана 6.
Безбедност саобраћаја	T1	1	1/2	1/2
Возач	T2	2	1	1/2
Пут	T3	1	1/2	1/2
Возило	T4	2	1	1/2
Правила саобраћаја	T5	8	7	5
Остали учесници у саобраћају	T6	1	1/2	1/2
Саобраћајна сигнализација	T7	6	4	4
Превоз терета и лица возилима	T8	1	1	1/2
Возачке дозволе	T9	1	1/2	1/2
Дужности учесника у саобраћају у случају саобраћајне незгоде	T10	1	1/2	1/2
Посебне мере безбедности	T11	1	1/2	1/2
Теоријско објашњење радњи са возилом у саобраћају на путу и поступање возача у саобраћају на путу	T12	4	2	1
Последице непоштовања прописа из области безбедности саобраћаја	T13	1	1	1/2

Теоријска обука кандидата из става 2. и 3. члана 6. овог правилника, када је за једну тему предвиђено по 1/2 часа, спроводи се спајањем по две теме предавања у оквиру једног часа.

Кодови тема предавања наведени у табели користе се приликом спровођења теоријске обуке по основном наставном плану.

Уколико правно лице има више наставних планова, приликом спровођења теоријске обуке по посебном плану у код теме додаје се и ознака посебног плана. Сваки посебни план означава се словом П и редним бројем посебног плана. Пример, у ознаци П1Т13, П1 означава посебни план са редним бројем 1, а Т13 означава тему 13 у том плану.

Преглед минималног фонда часова теоријске и практичне обуке

Кандидат се оспособљава за управљање возилима категорије:	Врста обуке	Кандидат нема возачку дозволу	Кандидат има возачку дозволу за управљање возилима категорије																
			AM	A1	A2	A	B1	B	BE	C1	C1E	C	CE	D1	D1E	D	DE	F	M
AM	ТО	30+10					5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	15+5	20+5
	ПО	7					7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
A1	ТО	30+10					5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	15+5	20+5
	ПО	20	7				20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
A2	ТО	30+10					5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	15+5	20+5
	ПО	30	14	7			30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
A	ТО	30+10					5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	15+5	20+5
	ПО	40	21	14	7		40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
B1	ТО	30+10	5+2	5+2	5+2	5+2												15+5	20+5
	ПО	20	15	15	10	10												10	15
B	ТО	30+10	5+2	5+2	5+2	5+2												15+5	20+5
	ПО	40	35	35	30	30	20											20	40
BE	ТО																		
	ПО							7											
C1	ТО							5+2	5+2										
	ПО							10	10										
C1E	ТО										7								
	ПО																		
C	ТО							5+2	5+2										
	ПО							15	15	7	7								
CE	ТО											7							
	ПО																		
D1	ТО									5+2	5+2	5+2	5+2						
	ПО									10	10	7	7						
D1E	ТО																		
	ПО													7					
D	ТО											5+2	5+2						
	ПО											10	10	7*	7*				
DE	ТО																		
	ПО																7		
F	ТО	20+5	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2	5+2		10+3
	ПО	20	10	10	10	10	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7		15
M	ТО	15+5																	
	ПО	3																	

У рубрикама о теоријској обуци (ТО), први број означава број часова предавања, а други број означава број часова вежби.

7* – практична обука кандидата за возача моторних возила категорије D траје најмање 7 часова, под условом да кандидат већ има возачку дозволу за управљање моторним возилима категорије C и D1, односно C и D1E.

Табела 3.

Преглед временских периода у току дана, по месецима, у оквиру којих се изводе часови практичне обуке у ноћним условима

Месец	Дани у месецу	Временски периоди за ноћну возњу (у часовима)
Јануар	од 1 до 15	од 16:00 до 07:30
	од 16 до 31	од 16:30 до 07:00
Фебруар	од 1 до 15	од 17:00 до 07:00
	од 16 до 28 (29)	од 17:30 до 06:30
Март	од 1 до 15	од 17:30 до 06:00
	од 16 до 31	од 18:00 до 06:00
Април	од 1 до 15	од 19:00 до 06:00
	од 16 до 30	од 19:30 до 06:00
Мај	од 1 до 15	од 20:00 до 05:30
	од 16 до 31	од 20:00 до 05:00
Јун	од 1 до 15	од 20:00 до 05:00
	од 16 до 30	од 20:30 до 05:00
Јул	од 1 до 15	од 20:30 до 05:00
	од 16 до 31	од 20:30 до 05:00
Август	од 1 до 15	од 20:00 до 05:30
	од 16 до 31	од 19:30 до 06:00
Септембар	од 1 до 15	од 19:00 до 06:00
	од 16 до 30	од 18:30 до 06:30
Октобар	од 1 до 15	од 18:00 до 07:00
	од 16 до 31	од 18:00 до 07:00
Новембар	од 1 до 15	од 16:00 до 06:30
	од 16 до 30	од 16:00 до 07:00
Децембар	од 1 до 15	од 16:00 до 07:00
	од 16 до 31	од 16:00 до 07:30